

Kommunledningsförvaltningen
Sandra Bergström, kommunjurist

2024-04-30

Dnr KS 2024-354

Kommunstyrelsen

Remiss av delbetänkandet **Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)**, yttrande till försvarsdepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas till Försvarsdepartementet enligt kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

I januari 2025 väntas en ny cybersäkerhetslag träda ikraft. Lagen syftar till att införliva de av Europaparlamentet och rådet antagna EU-direktiven, NIS2-direktivet CER-direktivet. NIS2-direktivet ställer krav på säkerhet i nätverks- och informationssystem. Det ersätter det tidigare NIS-direktivet från 2016, som genomfördes i svensk rätt genom lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. Utredningen föreslår att NIS2-direktivet i huvudsak införlivas genom en ny lag, cybersäkerhetslagen och att den tidigare lagen upphävs. Linköpings kommun har bjudits in att yttra sig över remissen av delbetänkandet *Nya regler om cybersäkerhet*.

Kommunen har tagit tillfället i akt att i sitt yttrande lämna en mängd synpunkter på delbetänkandet. Yttrandet består främst av följande synpunkter.

- Det är angeläget att den nya cybersäkerhetslagstiftningen ställer krav på att utpekade föreskriftsmyndigheter tar fram föreskrifter och annan vägledande dokumentation till stöd för kommuner.
- Cybersäkerhetslagen ställer krav på kommuner som riskerar att inte stå i proportion till den differentierade verksamhet som bedrivs i en kommun.
- Det krävs en samordning rörande föreskriftsrätt och tillsyn.
- Tillsyn enligt Cybersäkerhetslagen måste tydliggöras gentemot, och hållas åtskild från tillsyn enligt Säkerhetsskyddslagen.
- Eftersom cybersäkerhetslagens krav innebär kostnader för kommuner som inte kan anses omfattas av befintlig budgetram är det nödvändigt att kommuner medges statlig finansiering.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Remiss av delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU
2024:18), 2024-04-30

Bilaga 1 - Yttrande

Bilaga 2 - SOU

Bilaga 3 - Missiv

Bakgrund

Sammanfattningsvis kan konstateras att NIS2-direktivet skärper kraven för kommuner jämfört med det tidigare direktivet. Syftet med de skärpta reglerna är att uppnå en högre cybersäkerhet. Det är ett minimidirektiv med innebörden att den svenska lagstiftningen får innehålla längre gående skyldigheter.

I förslaget till yttrande lyfter kommunen fram att det finns ett behov av en ny cybersäkerhetslag och därtill hörande föreskrifter, bland annat utifrån att det finns skäl att säkerställa kontinuiteten i de samhällsviktiga tjänster som kommunen ansvarar för. Kommunen anser dock att utredningens förslag inte ställer tillräckliga krav på föreskriftsmyndigheterna ifråga om att ta fram föreskrifter och vägledningar till stöd för kommunerna. I förslaget till yttrande påpekas därför att det är angeläget att den nya lagstiftningen ställer sådana krav i syfte att ge kommuner adekvat vägledning avseende vilka cybersäkerhetskrav som ställs på dem.

Förslaget till yttrande anger vidare att kommunens inställning till utredningen är att innehåller krav på kommuner som riskerar att inte stå i proportion till all den verksamhet som bedrivs i en kommun. Utredningens förslag innebär att en kommun i sin helhet omfattas av den nya Cybersäkerhetslagen enbart med hänvisning till att hemsjukvård bedrivs i någon av en kommuns nämnder. Kommunen menar, i likhet med SKR, att det inte är nödvändigt att bedöma kommunen som helhet som en enhet utan att det vore önskvärt att istället se en nämnd inom kommunen som en enskild enhet. Det är vidare nödvändigt att ge kommunerna själva ett stort utrymme att avgöra vad som är proportionerliga riskhanteringsåtgärder i förhållande till de olika verksamheter som bedrivs i en kommun. Olika typer av kommunal verksamhet har olika behov av informationssäkerhet och påverkas olika mycket av en informationssäkerhetsincident. Det är därför nödvändigt att framtagna föreskrifter tydliggör att det är upp till kommunen att avgöra vad som är proportionerliga riskhanteringsåtgärder i förhållande till de olika verksamheterna.

Förslaget till yttrande består vidare av synpunkter rörande föreskrifter och tillsyn. Kommuner kommer behöva efterleva föreskrifter framtagna av olika myndigheter samt kan komma att bli föremål för tillsyn från olika tillsynsmyndigheter. Det krävs en enhetlig och tydlig styrning för kommuner att förhålla sig till och det måste finnas föreskrifter finns på plats innan tillsynsinsatser genomförs gentemot kommuner.

En ytterligare synpunkt som lyfts fram i förslaget till yttrande rör säkerhetsskyddet och innebär att kommunen ser svårigheter med att en och samma myndighet ansvarar för tillsynen rörande såväl säkerhetsskyddet som cybersäkerheten. Detta kan leda till en otydlighet i det pågående tillsynsärendet.

Om utredningens förslag blir verklighet, innebär det att all kommunal verksamhet kommer omfattas av Cybersäkerhetslagen utan anpassning av om verksamheten ifråga är samhällsviktig, lagstadgad eller frivillig för en kommun att bedriva. Det innebär omfattande tillkommande kostnader som inte

kan anses omfattas av befintlig budgetram. I förslaget till yttrande poängteras därför att det är nödvändigt att kommunerna medges finansiering för att kunna leva upp till den nya lagens krav.

Jämställdhet

Yttrandet har inte någon påverkan på jämställdhet.

Samråd

Yttrandet är framtaget av Juridikenheten som har samrått med Utvecklings- och digitaliseringsenheten, Säkerhetsenheten samt biträdande säkerhetsskyddschef.

Förhandling eller information enligt MBL är inte påkallat.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Försvarsdepartementet